

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника Географија 6, уџбеник за шести разред основне школе, на хрватском језику, аутора Игора Лешчешена и Наташе Басарић, издавача БИГЗ школство д.о.о, Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник Geografija 6, udžbenik za šesti razred osnovne škole, превод Уџбеника истих аутора на српском језику, издавача БИГЗ школство д.о.о, Београд, којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу Решењем број: 650-02-00066/2019-07.

Уџбеник обухвата седам тематских целина: Друштво и географија, Географска карта, Становништво, Насеља, Привреда, Држава и интеграциони процеси и Географија Европе.

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 –Уџбеник поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4.

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке:

- на 12. страници у првој реченици реч satovima треба исправити у satima:
...поцео се користити на наставним satima географије diljem svijeta.
- на 13. страници у другом пасусу у првој реченици појам zapad – istok треба исправити у zapad-istok (Празнине између речи и цртице треба избрисати.)
- на 14. страници у првом пасусу у другој реченици појам sjever – jug треба исправити у sjever-jug:
Pružaju se smjerom sjever-jug...
У првом пасусу у осмом реду на реч Greenwich треба ставити болд.
Текст који се односи на прву слику треба исправити у: MERIDIJANI ILI PODNEVNICI.
- на 16. страници у првој реченици из рубрике SAŽETAK појам zapad – istok треба исправити у zapad-istok
- на 17. страници у задњем реду на реч koordinate треба ставити болд
- на 18. страници на првој слици Severna geografska širina треба исправити у Sjeverna geografska širina
у првом пасусу у петом реду и у трећем пасусу у петом реду реч označujemo треба исправити у označavamo
На другој слици слово Б поред плаве линије треба исправити у В.
Реч тачка треба исправити у тачка на следећим местима:
у другом пасусу у другом реду, у четвртном пасусу у предзадњем реду.
Реч тачке треба исправити у тачке на следећим местима:
У другом пасусу у четвртном и задњем реду, у задњем реду четвртог пасуса.
- на 19. страници у другом и трећем реду istok – zapad и sjever – jug треба исправити у istok-zapad и sjever-jug
У другој рубрици под насловом ZANIMLJIVOST у другом реду реч тачке треба исправити у тачке.
- на 20. страници у мапи ума на појам Koordinate = geografska širina + geografska dužina треба ставити болд

Реч места треба исправити у мјеста у појму Удалженост неког мјеста од Greenwicha према истоку и западу.

- на 22. страници текст који се односи на прву слику SATELITSKI SNIMAK EUROPE треба исправити у SATELITSKA SNIMKA EUROPE
- на 24. страници у Мапи ума у средишњем појму реч NJEN треба исправити у NJEZIN: GEOGRAFSKA KARTA I NJEZIN POVIJESNI RAZVOJ.
Реч поријекло треба исправити у podrijetlo у појму Ријеч „Karta“ води podrijetlo из 14. stoljeća
- на 27. страници у табlici у задњем реду у колони Matematički треба дописати бројчано и граfiчко мјерило
У табlici у првом реду у колони Geografski реч реке треба исправити у ријеке.
На слици реч auto-cesta треба исправити у autocesta.
- на 28. страници на слици на крају друге колоне реч gasa треба исправити у plina (nalazište nafte i plina), у трећој колони задњу реч banja треба исправити у lječilište.
- на 30. страници у Мапи ума реч Meredijani треба исправити у Meridijani
- на 32. страници на прве три слике под називом RELJEF PRIKAZAN RAZLIČITIM METODAMA слово v) на слици треба исправити у c)
На слици под називом NADMORSKA (APSOLUTNA I RELATIVNA) VISINA слово V треба исправити у C у појму nadmorska (apsolutna) visina točke C
- на 40. страници на крају првог и почетку другог реда реч pobolj-ša- nje треба исправити у poboljšanje
- на 45. страници у тексту под насловом МЕХАНИЧКО КРЕТАЊЕ СТАНОВНИШТВА – МИГРАЦИЈЕ треба ставити болд на реч Migrације у другој реченици и реч migranti у трећој реченици
- на 46. страници у задњем пасусу треба ставити болд на речи у првом, трећем и четвртом реду: teritoriju, Unutarnje, Vanjske, udaljenosti, као што је у уџбенику на српском језику
У скици на крају странице појам Prema distanci треба исправити у Prema udaljenosti.
- на 50. страници у предзадњем реду основног текста реч bele треба исправити у bijele
- на 52. страници у Мапи ума речи Europeida и Negroida треба исправити у Europeidna и Negroidna
- на 54. страници текст који се односи на другу слику треба исправити у ZASTUPLJENOST JEZIKA U SVIJETU, а текст у доњем делу слике (милиони становника) треба превести у milijuni stanovnika
- на 55. страници текст који се односи на другу слику треба исправити у:
DIGITALNA PISMENOST IMA SVE VEĆI ZNAČAJ U SUVREMENOM SVIJETU
Koји nastavni predmet u školi ti omogućuje ovladavanje digitalnim vještinama?
- на 60. страници у првој реченици другог пасуса реч rovijesti није добро растављена на крају реда (треба је раставити на следећи начин: ро-vijest), у задњем реду основног текста реч sveta треба исправити у svijeta

- на 71. страници у рубрици ZANIMLJIVOSTI iz Srbije име града у првом реду текста Sremskoj Mitrovici треба исправити у Srijemskoj Mitrovici, у другом реду реч Premjerice треба исправити у Primjerice
- на 74. страници задњу реч у основном тексту svetu треба исправити у svijetu
- на 77. страници текст који се односи на прву слику RAZBIJENI OBLIK SELA U ŠVICARSKOJ треба исправити у RAŠTRKANI OBLIK SELA U ŠVICARSKOJ
- на 78. страници на крају основног текста задње две речи треба исправити у (lječilišna naselja).
- на 82. страници у четвртог пасусу у делу текста истакнутог болдом реч grupe треба исправити у skupine: ...četiri faktora skupine:..
У скици на крају странице у четвртој колони реч nauka треба исправити у znanost
- на 83. страници из задње реченице у основном тексту недостаје реч da:
Ljudsko društvo mora shvatiti da je Zemlja jedini dom koji ima...
- на 88. страници задњу реченицу треба исправити у:
Da bi što bolje očuvao životnu sredinu, i popravio uvjete života, čovjek se počeo baviti **organskom proizvodnjom** koja se zasniva na planskom korištenju prirodnim resursima, visokom poštovanju ekoloških načela proizvodnje, upotrebom obnovljivih izvora energije, očuvanju prirodnih raznolikosti i zaštiti životne sredine.
- на 96. страници у скици на крају странице у првој колони речи toplice (banjski) треба исправити у lječilišni, у трећој колони реч grupni треба исправити у skupni , а у четвртој колони речи železnički и avionski треба исправити у željeznički и zrakoplovni
- на 98. страници у Мапи ума треба исправити појам Društvenim grupama у Društvenim skupinama и појам Prevoznom sredstvu у Prijevoznom sredstvu
- на 107. страници у Мапи ума код појма Осеанија 14 број 14 треба исправити у 13
- на 113. страници у Мапи ума појмове који се односе на Teritorij: Velike, Srednje, Male, Patuljaste треба исправити у Veliki, Srednji, Mali, Patuljasti
- на 124. страници у првој рубрици ZANIMLJIVOST у другој реченици речи podnela zahtev треба исправити у podnijela zahtjev
- на 125. страници у Мапи ума појам Ujedinjene nacije треба исправити у Ujedinjeni narodi
- на 127. страници задњу реч у основном тексту regij треба исправити у regija и на крај реченице ставити тачку
- на 129. страници у Мапи ума појам који се односи на Regije:Severna Evropa, треба исправити у Sjeverna Evropa

- на 134. страници у другом реду основног текста реч пјена треба исправити у пјезина
- на 135. страници у осмом реду првог пасуса на реч Sjeverno more треба ставити болд
У трећем реду од доле у првом пасусу реч Европе треба исправити у Europi:
Najveći otoci u zapadnoj Europi su **Velika Britanija i Irska**.
- на 145. страници у рубрици ZANIMLJIVOST у првој реченици реч Белорусији треба исправити у Bjelorusiji
- на 147. страници у рубрици NEPOZNATE RIJEČI појам протикај треба исправити у protok
- на 149. страници у другом пасусу који почиње болдованим речима Crnomorskom slijevu треба избрисати размак и повезати реченицу из четвртог и петог реда
У трећем пасусу у задњој реченици реч производње треба исправити у производњу: Osim za proizvodnju električne energije,...
- на 155. страници текст који се односи на најдоњу слику на страници треба исправити у JEZIČNE SKUPINE U EUROPI као и у легенди исте карте појам Језичне групе у Језичне skupine
- на 158. страници у легенди карте под називом INDUSTRIJSKA PODRUČJA U EUROPI реч угалјен треба исправити у ugljen
- на 163. страници под словом I натукницу indoeuropska porodica naroda треба исправити у indoeuropska skupina naroda
- на 165. страници под словом S натукницу slovenski narodi треба исправити у slavenski narodi
- на 166. страници под словом Z у објашњењу натукнице земљорадња недостаје реч grana:
zemljoradnja – jedna od poljoprivrednih grana koja obuhvaća obradu zemljišta i uzgoj biljnih kultura

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Реченична конструкција је правилна и јасна, усаглашена са узрастом ученика, што доприноси томе да градиво буде разумљиво ученицима којима је намењено.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без фигуративности или неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4. Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива. Језик уџбеника је јасан, прецизан и доприноси олакшавању процеса учења.

На основу претходно изложеног, закључује се да је испуњен Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.